

Beslut
2012-02-21

Dnr 1858/15/2011

BUDGETUNDERLAG
2013-2015
Södertörns högskola

I. INLEDNING

Södertörns högskola är en akademisk miljö av hög kvalitet där ett konkurrenskraftigt utbildningsutbud förenas med mångvetenskaplig forskning, särskilt med anknytning till Östersjöområdet och Östeuropa. Högskolans avsikt är att utveckla forskning och utbildning så att verksamheten försätter att uppfylla de krav som ställs på ett modern universitet. Högskolan vill vara en särpräglad och framsynt miljö som skapar och kommunicerar ny kunskap och bryter ny mark genom mångvetenskap och gränsöverskridande samverkan. För den kommande treårsperioden är Södertörns högskolas ambition att:

- högskolan ska fortsätta att vara ett attraktivt utbildningsalternativ i Stockholmsregionen som erbjuder pedagogiskt högtstående utbildning med tydlig forskningsanknytning där bildning och kritiskt tänkande samt entreprenörskap stimuleras. Utbildningarna ska ha koppling till en aktiv forskningsmiljö, vara tydligt profilerade och ha god förmåga att attrahera ambitiösa och högpresterande studenter.
- forskning och forskarutbildning ska utgöra cirka hälften av verksamheten. För att möjliggöra detta ska andelen externa forskningsmedel öka, och principerna för fördelning av forskningsmedel och samfinansiering inom högskolan förtydligas.
- högskolan ska skapa ett livaktigt och ömsesidigt berikande samarbete mellan högskolans forskning och regionens näringsliv, de kreativa och kulturella näringarna och den offentliga sektorn. Södertörns högskola ska utgöra ett attraktivt alternativ för akademisk uppdragsutbildning i regionen och kommer att förstärka anknytningen till arbetsmarknaden inom alla utbildningsområden.
- högskolan ska ta tillvara den rikedom av erfarenheter, språk och kunskaper som finns bland studenter och medarbetare på högskolan för att öka internationaliseringen på hemmaplan. Högskolan skall också utvärdera existerande avtal och teckna ett begränsat antal nya avtal med strategiskt utvalda partneruniversitet för att stimulera det internationella utbytet bland lärare, studenter och andra medarbetare.

Södertörns högskola strävar efter att göra forskning och högre utbildning tillgänglig för studenter från alla delar av samhället, och att genom kunskap, forskning och det rationella samtalet bidra till en samhällsutveckling präglad av rättvisa, tolerans och hållbar utveckling.

II. UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Södertörns högskola kommer under 2012 bedriva utbildning för totalt 361 000 tkr, motsvarande 6 761 helårsstudenter med en genomsnittlig prestationsgrad om 76 %. Detta är en minskning med 30 000 tkr och 776 helårsstudenter jämfört med 2011 års budget, vilket förklaras av att takbeloppet nu återgår till normal nivå efter den särskilda satsningen under 2010 och 2011. Högskolan överskrider därmed det disponibla takbeloppet med 11 000 tkr.

Högskolans satsning på sammanhållna utbildningsprogram står fast samtidigt som utrymme ges för ett avvägt utbud av fristående kurser. Under 2012 kommer Södertörns högskola erbjuda totalt 277 kurser, varav ett tiotal kurser på distans, och 76 programutbildningar. Av programmen är 31 kandidatprogram, 27 magisterprogram och 12 program på masternivå. Därutöver ges 6 programutbildningar för lärarexamen. Cirka 90 % av högskolans studenter studerar dock på vid utbildningar på grundnivå. Antalet studenter på avancerad nivå är fortfarande litet och det är en prioriterad fråga för högskolan att öka denna andel, vilket kan få konsekvenser för utbildningens sammansättning.

Högskolan har en relativt unik status i landet genom att över 60 % av de anställda lärarna är disputerade. Högskolans forskningsvolym, vilken utgör över 40 % av intäkterna, möjliggör också en omfattande forskningsanknytning av utbildningen. Dock innebär det faktum att den absoluta majoriteten av dessa medel är predestinerade till östersjöinriktad forskning att inte hela högskolan kan åtnjuta fördelarna av dessa resurser.

För budgetåret 2012 beräknar högskolan en fördelning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt följande fördelning (se tabell):

Tabell 1 – Helårsstudenter per utbildningsområde: budgeterat 2011-2012 samt estimering 2013-2015

	2011		2012		2013		2014		2015	
	HST	Procent	HST	Procent	HST	Procent	HST	Procent	HST	Procent
DE	15	0,2%	15	0,2%	15	0,2%	15	0,2%	15	0,2%
HSJ	4397	58,3%	4016	59,4%	3750	58,5%	3750	58,5%	3475	56,7%
NA	556	7,4%	482	7,1%	440	6,9%	440	6,9%	440	7,2%
TE	864	11,5%	694	10,3%	700	10,9%	700	10,9%	700	11,4%
Und	729	9,7%	619	9,2%	650	10,1%	650	10,1%	650	10,6%
Vård	174	2,3%	206	3,0%	250	3,9%	250	3,9%	250	4,1%
ÖV	801	10,6%	729	10,8%	600	9,4%	600	9,4%	600	9,8%
Total	7535	100,0%	6761	100,0%	6405	100,0%	6405	100,0%	6130	100,0%

Under de senaste åren har högskolan genomfört en satsning för att ge utbildningsutbudet en tydligare profil, samt utveckla nya program med högt söktryck och god anställningsbarhet framför allt inom det samhällsvetenskapliga området. Exempel på detta är kandidatprogrammet Socialt arbete med stostadsprofil och Personalvetarprogrammet. Gällande det förstnämnda programmet är avsikten att inom kort ansöka om tillstånd att bedriva utbildning med socionomexamen. Högskolans lägre takbelopp medför dock en minskning av antalet studenter, vilket framförallt kommer att märkas inom humaniora, detta till följd av att nya utbildningar innehållandes vård, samhällsvetenskap och teknik växer till full

storlek samt på grund av de nya lärarutbildningarna. Högskolan har under 2010 erhållit tillstånd att bedriva lärarutbildning för samtliga examina. Framför allt har högskolan varit framgångsrik i att skapa attraktiva utbildningar med interkulturell profil riktade mot förskola, fritidshem, förskoleklass och årskurs 1-3 samt fritidshem. Högskolan har dessutom sökt tillstånd att bedriva utbildning med alternativt urval och alternativ behörighet från och med 2012, en upprepning av en tidigare mycket framgångsrik satsning, med syfte att kompetensutveckla redan yrkesverksamma lärare inom fritidsverksamhet och förskola. I regionen finns ett stort antal icke behöriga yrkesverksamma lärare vilka besitter praktisk kunskap men som inte är behöriga att söka lärarlegitimation. Det regionala behovet är således att betrakta som stort och utbildningarna har tidigare varit mycket efterfrågade. Högskolan beräknar att minst 150 studenter kan antas årligen till lärarutbildningar med alternativt urval och alternativ behörighet.

Högskolan har ett högt söktryck. Under åren 2008-2011 har det totala antalet sökande ökat kraftigt och antalet förstahandssökande är nu större än antalet antagna studenter. Antalet förstahandssökande har under perioden ökat med över 70 % vilket är mer än vid något annat svenskt lärosäte. Södertörns högskola arbetar för att söktrycket och andelen förstahandssökande till utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå fortsätter att utvecklas positivt. Profileringen av högskolans utbildningsutbud är en del av denna process.

Det finns tungt vägande skäl för att denna utveckling kommer att fortsätta under överskådlig framtid. Södertörns högskola är belägen i en expanderande kunskapsregion, där befolkningen växer snabbare än i övriga delar av landet och där efterfrågan av högre utbildning är stor. Den förväntade minskningen av ungdomskullarna i ålder 19-24 år är mindre i Stockholmsregionen än i övriga delar av Sverige vilket i kombination med den fortsatta inflyttningen till Stockholmsregionen gör att behovet av högre utbildning i regionen kommer fortsätta att öka. En stor del av närregionens befolkning är flerspråkig och variationen av kultur, religion och erfarenheter är stor. Södertörns högskola har under sina femton år byggt upp en solid interkulturell kompetens och förmåga att tillvarata detta i utbildning och forskning.

III. FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Södertörns högskolas verksamhet inom forskning och forskarutbildning finansieras med intäkter dels från statliga anslag, dels genom bidrag från forskningsfinansiärer. För budgetåret 2012 kommer högskolan i enlighet med regeringens budgetproposition att tilldelas 39 934 tkr till forskning och forskarutbildning. Detta innebär en ökning med 2 586 tkr jämfört med 2011. Av dessa avsätts 10 000 tkr för samfinansieringskostnader. Förutom det statliga anslaget erhåller högskolans forskare bidrag från externa forskningsfinansiärer och även denna intäkt förväntas öka under 2012. Beräknad totalsumma för bidragen uppgår till 226 000 tkr. Bidragen intäktsförs dock inte förrän medlen förbrukas, varför faktisk summa kan utläsas först vid budgetårets slut.

Bidragsintäkterna kommer från ett flertal forskningsfinansiärer med Östersjöstiftelsen som den i särklass största. Under 2012 tilldelar Östersjöstiftelsen högskolan 175 014 tkr, en minskning med 15 000 tkr från föregående år. Detta kompenseras av en ökad användning av oförbrukade bidrag. Gällande övriga forskningsfinansiärerna har Stockholms läns landsting lämnat ett årligt bidrag för att stärka den naturvetenskapliga verksamheten vid högskolan. Inför 2012 har landstinget meddelat att 5 000 tkr utbetalas varefter bidraget upphör. Övriga bidrag uppskattas för 2012 till cirka 45 000 tkr, vilka kommer från bland annat Vetenskapsrådet, Riksbankens jubileumsfond och KK-stiftelsen, där bidrag från de två sistnämnda kräver samfinansiering av högskolan.

Tack vare högskolans framgångsrika forskningsmiljöer inom humaniora, samhällsvetenskap och naturvetenskap erhöles 2010 tillstånd att utfärda doktorsexamen inom fyra ämnesöverskridande områden. Under 2011 utlystes och antogs de första doktoranderna till ämnen inom områdena Historiska studier och Politik, ekonomi och samhällets organisering. Vid 2011 års slut hade högskolan totalt cirka 100 doktorander. Under 2012 kommer fortsatt antagning av nya doktorander att göras inom områdena Miljövetenskapliga studier och Kritisk kulturteori. Därutöver har ett antal redan befintliga doktorander valt att flytta sin forskarutbildning från det tidigare antagande lärosätet till Södertörns högskola. I övrigt består verksamheten av ett antal doktorander som bedriver sin forskarutbildning i samarbete med universitet som antagande lärosäte.

Finansieringsstrukturen av forskning vid högskolan gör att frågan om samfinansiering har aktualiserats de senaste åren. Det faktum att högskolan har en liten andel fria resurser medför att medel för samfinansiering av forskningsprojekt är mycket begränsade. Möjligheten att använda ÖSS-medel till detta begränsas av att stiftelsen endast medger att medel från den används till samfinansiering av EU-projekt med Östersjö- och Östeuropainriktning. Högskolans ambition är att öka de externa forskningsanslagen, men finansieringsstrukturen utgör i detta avseende ett stort hinder. Det är av detta skäl angeläget att högskolan erhåller en större andel forskningsmedel vilka kan disponeras fritt.

IV. ÖVRIGT

Investeringsnivån beräknas bli i storleksordningen 10-12 miljoner kronor för respektive år 2013-2015. Förslaget är att låneramen sätts till 71 miljoner kronor för respektive budgetår.

Enligt planeringen räknas det inte med någon ökning av lokalytorna och lokalytan beräknas ligga oförändrat på 50 683 kvm under de närmaste åren. Andelen lokalkostnader jämfört med totala kostnader beräknas bli 15,7-16,2 procent under budgetperioden.

Detta föranleder till att högskolan inte är i behov justerad låneram eller räntekredit utan föreslår att de förblir oförändrade.

V. SÖDERTÖRNS HÖGSKOLAS ÖNSKEMÅL INFÖR 2013

Södertörns högskola har följande önskemål från och med budgetåret 2013:

1. Södertörns högskola avser att fortsätta bedriva lärarutbildning med alternativt urval och alternativ behörighet. Under förutsättning att föreliggande ansökningar hos HSV bifalls är avsikten att anta cirka 150 lärarstudenter inom dessa program årligen.
2. Södertörns högskola vill fortsätta den påbörjade satsningen att utveckla attraktiva och efterfrågade utbildningsprogram med professionsinriktning. Högskolan vill därför utveckla programmen Socialt arbete med storstadsprofil och Personalvetarprogrammet till en storlek som garanterar kvalitet och svarar mot det omgivande samhällets behov.
3. Södertörns högskola vill stärka forskningsanknytningen av högskolans professionsutbildningar. Av detta skäl önskar högskolan en förstärkning av det statliga forskningsanslaget för fortsatt utveckling av forskning riktad mot högskolans lärarutbildning samt områdena socialt arbete samt personalvetenskap.

Totalt motsvarar dessa önskemål ett utökat utbildningsuppdrag om **15 500 tkr** (motsvarande **250** utbildningsplatser) samt ett förstärkt forskningsanslag om **8 000 tkr**.

Moira von Wright
Rektor